CYFARFOD	**Y CYNGOR LLAWN**
DYDDIAD	**21 MEHEFIN, 2012**
TEITL YR ADRODDIAD	**CYDBWYSEDD GWLEIDYDDOL Y CYNGOR**
PWRPAS	**Adolygu Cydbwysedd Gwleidyddol y Cyngor**
ARGYMHELLIAD	**Dyrannu Seddau ar Bwyllgorau'r Cyngor**
AWDUR	**Pennaeth Democratiaeth a Chyfreithiol**

1. CYFLWYNIAD

1.1 Cynhaliwyd isetholiad yn Ward Bryncrug / Llanfihangel ar 14 Mehefin, 2012 pryd yr etholwyd y Cynghorydd Beth Lawton, aelod o'r Grŵp Annibynnol ar y Cyngor.

1.2 O ganlyniad mae cyfansoddiad gwleidyddol y Cyngor fel a ganlyn:-

Plaid Cymru	37
Annibynnol	18
Llais Gwynedd	14
Llafur	4
Democratiaid Rhyddfrydol	2
Cyfanswm	**75**

2. DYRANIAD Y SEDDAU AR BWYLLGORAU

2.1 I atgoffa'r aelodau, nodir yma'r pedair prif reol yn Neddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 ynglŷn â dyrannu seddau:-

2.2 (a) Ni chaiff pob sedd ar bwyllgor ei dyrannu i'r un grŵp gwleidyddol;

(b) Rhaid dyrannu mwyafrif y seddau ar bwyllgor i grŵp gwleidyddol os yw nifer y personau sy'n perthyn i'r grŵp yn fwyafrif o aelodau'r Cyngor;

(c) Yn amodol ar baragraffau (a) a (b) uchod, bydd nifer y seddau ar y pwyllgorau cyffredin a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un fath â'r nifer o'r holl seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor;

(ch) Yn amodol ar (a),(b) ac (c) uchod, bydd nifer y seddau ar bwyllgor a ddyrennir i bob grŵp gwleidyddol yr un gyfran o'r seddau ar y pwyllgor â'r nifer o seddau sydd gan aelodau'r grŵp hwnnw ar y Cyngor.

2.3 Er mwyn sicrhau y glynir wrth y rheolau hyn, mae'r Cyngor wedi bod yn ymdrin â phwyllgorau mewn blociau gwahanol yn y gorffennol. Mae hyn yn ei wneud yn haws i sicrhau y glynir wrth reol (c) ym mharagraff 2.2 uchod hefyd.

2.4 Gofynnwyd i Grŵp Busnes y Cyngor gyfarfod i drafod y mater er cyflwyno argymhelliad i'r Cyngor Llawn a chyfarfu'r Grŵp Busnes ar 19 Mehefin, 2012.

2.5 Mae'r newid yn y cydbwysedd gwleidyddol yn golygu bod y Grŵp Annibynnol yn ennill dwy sedd, un ar y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau a'r llall ar y Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth, ar draul y Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol sy'n colli sedd ar y Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth.

2.6 Golyga hefyd bod Grŵp Llais Gwynedd yn ennill sedd ar y Pwyllgor Trwyddedu.

2.7 Bod Grŵp Plaid Cymru yn ennill sedd ar y Cydbwyllgor Addysg Anghenion Arbennig.

2.8 Hefyd bod Grŵp Plaid Cymru yn colli sedd ar y Pwyllgor Cynllunio ac yn ennill sedd ar Bwyllgor Apelau Cyflogaeth tra bod y Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol yn ennill sedd ar y Pwyllgor Cynllunio ac yn colli sedd ar Bwyllgor Apelau Cyflogaeth.

(gweler **Atodiad A**)

3. ARGYMHELLIAD

3.1 Gofynnir i'r Cyngor newid dyraniad y seddau ar y pwyllgorau fel y noder yn 2.5 i 2.8 uchod sef bod y Grŵp Annibynnol yn ennill dwy sedd, un ar y Pwyllgor Craffu Gwasanaethau a'r llall ar y Pwyllgor Democratiaeth, tra bod Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol yn colli sedd ar y Pwyllgor Democratiaeth; bod Grŵp Llais Gwynedd yn ennill ar y Pwyllgor Trwyddedu; bod Grŵp Plaid Cymru yn ennill sedd ar y Cydbwyllgor Addysg Anghenion Arbennig a Phwyllgor Apelau Cyflogaeth ac yn colli sedd ar y Pwyllgor Cynllunio tra bod y Grŵp Democratiaid Rhyddfrydol yn ennill sedd ar y Pwyllgor Cynllunio ac yn colli sedd ar Bwyllgor Apelau Cyflogaeth.

ATODIAD A

PWYLLGORAU CRAFFU

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol
Corfforaethol	9	4	3	1	1
Cymunedau	9	4	3	1	1
Gwasanaethau	9	5	3	1	
Archwilio	9	4	4	1	

PWYLLGORAU ERAILL

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol
Gwasanaethau Democratiaeth	7	4	3	1	
Cynllunio	7	3	3	1	1
Trwyddedu Canolog	7	4	4		
Iaith	8	4	3		
Penodi Prif Swyddogion	7	4	2	1	1
Apelau Cyflogaeth	4	1	1	1	

Nifer y seddau	**76**	**37**	**29**	**8**	**4**	**154**

	Plaid Cymru	Annibynnol	Llais Gwynedd	Llafur	Democratiaid Rhyddfrydol
Pensiynau	3	2	1		1
CYSAG	3	2	2		
Cydbwyllgor Ymgynghorol Lleol	6	2	2	1	
Cydbwyllgor Addysg Anghenion Arbennig	4	2	1		
Pwyllgor Polisi Cynllunio ar y Cyd	4 (3 sedd ac un eilydd)	2	1	1	

Cyfanswm y Seddau	**96**	**47**	**36**	**10**	**5**	**194**